

**SPORAZUM
IZMEĐU VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE I VLADE CRNE GORE
O PRIJEVOZU PUTNIKA I TERETA U MEĐUNARODNOM CESTOVNOM
PRIJEVOZU**

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Crne Gore

(u daljnjem tekstu: "strane ugovornice");

U želji da doprinesu razvoju trgovačkih i ekonomskih odnosa između dvije zemlje;

Odlučne da uspostave saradnju u međunarodnom cestovnom prijevozu u okviru tržišne ekonomije;

Vodeći računa o zaštiti životne sredine i ljudi, racionalnoj potrošnji energije, sigurnosti prijevoza i poboljšanju uvjeta rada za vozače;

Težeći razvoju intermodalnog transporta;

Polazeći od usvojenih rezolucija i principa Ekonomske komisije Ujedinjenih nacija za Evropu, Evropske konferencije ministara transporta, Panevropskih konferencija i sporazuma zaključenih između Evropske unije i trećih zemalja;

Shvatajući zajednički interes i prednost sporazuma o prijevozu u međunarodnom cestovnom prijevozu;

sporazumjele su se o slijedećem:

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Oblast primjene

(1) Ovim sporazumom uređuje se prijevoz putnika i tereta u međunarodnom cestovnom prijevozu koji obavljaju prijevoznici sa sjedištem na teritoriji jedne od strana ugovornica, vozilima koja su registrovana na teritoriji te strane ugovornice, sa mjestima polaska na teritoriji jedne države ugovornice i odredišta na teritoriji druge države ugovornice, ili u tranzitu preko teritorije jedne od strana ugovornica, kao i za / iz trećih zemalja.

(2) Ovaj sporazum ne utiče na prava i obaveze koje proističu iz drugih međunarodnih obaveza dviju strana ugovornica.

Član 2.

Definicije

U ovom sporazumu pojedini izrazi imaju slijedeća značenja:

a) "Prijevoznik" je pravno ili fizičko lice koje je ovlašteno za obavljanje međunarodnog prijevoza putnika ili tereta u cestovnom prijevozu u skladu sa propisima strane ugovornice na čijoj teritoriji ima sjedište.

b) "Vozilo" je motorno vozilo ili kombinacija motornog i priključnog vozila, registrovano na teritoriji države jedne od strana ugovornica, namijenjeno za međunarodni prijevoz putnika ili tereta u cestovnom prijevozu, kojim prijevoznik raspolaže po osnovu vlasništva ili ugovora o zakupu ili lizingu.

c) "Prijevoz" je kretanje vozila sa putnicima ili teretom, odnosno kretanje praznog vozila, uključujući i prijevoz vozila vozom ili brodom na jednom dijelu putovanja.

d) "Kabotaža" je prijevoz putnika ili tereta između pojedinih mjesta na teritoriji jedne strane ugovornice, koji obavlja prijevoznik sa sjedištem na teritoriji druge strane ugovornice.

e) "Kombinovani prijevoz" je prijevoz tereta, pri kojem vozilo, priključno vozilo, izmjenjiva platforma ili kontejner, sa ili bez vučnog vozila, koriste ceste za početni ili završni dio putovanja, koji je što kraći, a veći dio putovanja koristi željeznicu, unutrašnji plovni put ili more.

- f) "Teritorija strane ugovornice" je teritorija države Bosne i Hercegovine i teritorija države Crne Gore.
- g) "Država osnivanja" je strana ugovornica na čijoj teritoriji je prijevoznik osnovan i vozilo registrovano.
- h) "Država domaćin" je strana ugovornica na čijoj teritoriji prijevoz obavlja prijevoznik koji nije osnovan na teritoriji te države i čije vozilo nije registrovano na teritoriji te strane ugovornice.
- i) "Linijski prijevoz" je prijevoz putnika koji se obavlja na određenim relacijama, prema unaprijed utvrđenom i objavljenom redu vožnje, za koji se plaća unaprijed utvrđena cijena, a putnici se ukrcajavu i iskrcavaju na prethodno utvrđenim autobuskim stanicama.
- j) "Naizmjenični prijevoz" je prijevoz prethodno organizovanih grupa putnika za više putovanja iz istog mjesta polaska u isto mjesto dolaska. Mjesta polaska i mjesta dolaska su mjesta gdje putovanje počinje, odnosno gdje se završava, zajedno s okolnim mjestima u okviru radijusa od 50 km. Svaka grupa putnika koja je obavila putovanje u odlasku vraća se u istom sastavu na polazište nekom kasnijom vožnjom. Naizmjenični prijevoz ne gubi svoja obilježja ukoliko se pojedini putnici pridruže drugoj grupi na njihovom povratku. Prva vožnja u povratku i posljednja u odlasku obavlja se praznim vozilom.
- k) "Povremeni prijevoz" je prijevoz putnika koji ne sadrži elemente linijskog ni naizmjeničnog prijevoza, pri čemu frekvencija ili broj vožnji nije od uticaja na ovaj vid prijevoza.
- l) "Kontrolni dokument" je putni list za autobuse, sačinjen u skladu sa Ugovorom o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima (INTERBUS).

II. PRIJEVOZ PUTNIKA

Član 3.

Linijski prijevoz putnika

(1) Linijski prijevoz putnika, obavlja se na osnovu dozvola koje izdaju nadležna tijela u državama polaska, dolaska i tranzita.

(2) Zahtjev za izdavanje dozvole iz stava (1) ovog člana prijevoznik podnosi nadležnom tijelu države osnivanja. Ako nadležno tijelo odobri zahtjev, dostavlja ga nadležnom tijelu druge strane ugovornice.

Mješovita komisija iz člana 13. ovog sporazuma odlučuje o formi zahtjeva za dobijanje dozvole i potrebnim pratećim dokumentima.

(3) Dozvole se izdaju uz obostranu saglasnost nadležnih tijela strana ugovornica.

Odluku o izdavanju dozvole ili odbijanju da se ona izda, donose nadležna tijela u roku od 90 dana, od dana dostavljanja zahtjeva od nadležnog tijela države osnivanja, ukoliko ne postoje nepredviđene okolnosti.

U slučaju nepredviđenih okolnosti, rok iz stava (3) ovog člana se može mijenjati, o čemu se nadležna tijela strana ugovornica međusobno obavještavaju.

Dozvole iz stava (1) ovog člana izdaju se na period do pet godina. Dozvolom se određuju uslovi obavljanja linijskog prijevoza putnika.

(4) O izmjenama uslova za obavljanje prijevoza i otkazivanju prijevoza odlučivat će se u skladu sa procedurom navedenom u stavovima (2) i (3) ovog člana.

Ako više nema potrebe za prijevozom, prijevoznik ga može otkazati, obavještavajući nadležna tijela koja su izdala dozvolu, kao i putnike, u roku koji utvrdi Mješovita komisija iz člana 13. Sporazuma.

Član 4.

Povremeni i naizmjenični prijevoz putnika

- (1) Povremeni i naizmjenični prijevoz putnika obavlja se na osnovu dozvola koje izdaju nadležna tijela u državama polaska, dolaska i tranzita.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, povremeni prijevozi putnika, za čije obavljanje nije potrebna dozvola na teritoriji strana ugovornica su:
 - a) kružna vožnja zatvorenih vrata koja započinje i završava se na teritoriji države osnivanja, pri čemu se ista grupa putnika prevozi istim autobusom tokom cijelog putovanja;
 - b) prijevoz grupa putnika od mjesta polaska, koje se nalazi na teritoriji države osnivanja, do mjesta odredišta i povratak praznog autobusa;
 - c) prijevoz kod koga je putovanje u odlasku praznim autobusom, a povratak punim, pod uslovom da su putnici:
 1. grupa formirana na osnovu ugovora o prijevozu, koji je zaključen prije njihovog dolaska na teritoriju države domaćina, gdje su prethodno ukrcani i prevezeni na teritoriju države osnivanja;
 2. prethodno sa istim prijevoznikom prevezeni u dolasku na teritoriju države domaćina, gdje se ponovo ukrcavaju i prevoze u odlasku na teritoriju države osnivanja;
 3. pozvani da putuju na teritoriju države osnivanja, pri čemu troškove prijevoza snosi pravno ili fizičko lice koje je uputilo poziv.
- (3) Usputno ukrcavanje putnika pri obavljanju prijevoza iz stava (2) ovog člana nije dozvoljeno bez posebnog odobrenja nadležnog tijela države domaćina.
- (4) Zahtjev za izdavanje dozvole iz stava (1) ovog člana prijevoznik podnosi nadležnom tijelu države domaćina, posredstvom nadležnog tijela države osnivanja.
- (5) Mješovita komisija, iz člana 13. ovog sporazuma, odlučuje o sadržaju zahtjeva za dobijanje dozvole i o potrebnoj pratećoj dokumentaciji. Dozvola se izdaje ili se zahtjev za dobijanje dozvole odbija u roku od 30 dana ukoliko ne postoje nepredviđene okolnosti.
- (6) U slučaju nepredviđenih okolnosti, rok iz stava (5) ovog člana se može mijenjati, o čemu se nadležna tijela strana ugovornica međusobno obavještavaju.
- (7) Prilikom obavljanja prijevoza putnika u autobusu se mora nalaziti kontrolni dokument.

Član 5.

Zajedničke odredbe o prijevozu putnika

- (1) Dozvole iz člana 3. i 4. ovog sporazuma glase na ime prijevoznika i neprenosive su.
- (2) Kabotaža je zabranjena, osim u slučaju ako Mješovita komisija iz člana 13. ovog sporazuma ne odluči drugačije.
- (3) Lokalna putovanja, organizovana isključivo za grupe putnika, koje je na destinaciju doveo isti prijevoznik, ne smatraju se kabotažom, ukoliko su upisana u kontrolnom dokumentu.

III. PRIJEVOZ TERETA

Član 6.

Sistem dozvola

- (1) Prijevoznici sa sjedištem na teritoriji jedne od strana ugovornica mogu, na osnovu ugovorenog sistema dozvola, obavljati prijevoz tereta između teritorija strana ugovornica, kao i prijevoz za/iz trećih zemalja. Tranzitni prijevoz tereta preko teritorija strana ugovornica oslobođen je dozvola.
- (2) Dozvola iz stava (1) ovog člana je neprenosiva i može je koristiti samo prijevoznik na čije ime glasi.
- (3) Nadležna tijela obje strane ugovornice razmjenjuju dogovoreni broj nepopunjenih obrazaca za dozvole. Dozvole dobijene razmjenom, domaćim prijevoznicima dodjeljuje nadležno tijelo države osnivanja.

- (4) Dozvola se može koristiti samo za jedno vozilo. U slučaju kombinacije vozila, motorno vozilo je odlučujući faktor kod izdavanja ili oslobađanja od sistema dozvola.
- (5) Mješovita komisija iz člana 13. ovog sporazuma određuje broj, vrstu i druge uslove koji su važni za korištenje dozvola.
- (6) Kabotaža je zabranjena, osim u slučaju kada je posebno odobrena od strane nadležnog tijela države domaćina.

Član 7.

Izuzeci od sistema dozvola

- (1) Izuzetno od odredbi člana 6. ovog sporazuma, iz sistema dozvola izuzimaju se slijedeći prijevozi:
- a) teretnim vozilima čija maksimalna dozvoljena masa sa tovarom uključujući i prikolice, ne prelazi 6 tona, ili čija dozvoljena nosivost zajedno sa prikolicom, ne prelazi 3,5 tone;
 - b) povremeni prijevoz tereta sa ili do aerodroma, u slučaju skretanja aviona sa redovnog leta;
 - c) prijevoz vozila koja su oštećena ili neispravna i prijevoz vozila na popravku;
 - d) vožnja praznog vozila poslatog da zamijeni vozilo koje se pokvarilo na teritoriji jedne strane ugovornice, kao i povratno putovanje poslije popravke neispravnog vozila;
 - e) prijevoz živih životinja u specijalno proizvedenim ili trajno prepravljenim vozilima namijenjenim za prijevoz životinja, koja su nadležna tijela države osnivanja odobrila za prijevoz životinja;
 - f) prijevoz rezervnih dijelova i namirnica za avione i prekookeanske brodove;
 - g) prijevoz medicinske opreme i lijekova za hitne slučajeve, pogotovo u slučaju prirodnih katastrofa ili humanitarnih potreba;
 - h) prijevoz umjetničkih djela ili predmeta za sajmove i izložbe ili u nekomercijalne svrhe;
 - i) prijevoz u nekomercijalne svrhe pomoćnog materijala i životinja za pozorišne, muzičke, filmske, sportske, cirkuske ili sajamske priredbe i sa tih priredbi, kao i onih koji su namijenjeni filmskim, radijskim i televizijskim snimanjima;
 - j) prijevoz posmrtnih ostataka;
 - k) početni i završni dio puta-međunarodni ili nacionalni-kombinovanog prijevoza, uz obavezu korištenja odgovarajuće stanice za utovar ili istovar, koja je najbliža tački utovara ili istovara tereta, ili da su luke na moru ili unutrašnjem plovnom putu u kojima se vrši utovar ili istovar, locirane ne dalje od 150 km od mjesta utovara ili istovara tereta.
- (2) Za vrijeme obavljanja prijevoza iz stava (1) ovog člana u teretnom vozilu mora se nalaziti prateća dokumentacija koja potvrđuje da se radi o prijevozu za koji nije potrebna dozvola.
- (3) Mješovita komisija iz člana 13. ovog sporazuma, može proširiti listu prijevoza navedenih u stavu (1) ovog člana za koje nisu potrebne dozvole.

IV. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Član 8.

Takse, naknade i druge dažbine

- (1) Prijevoz vozilima registrovanim na teritoriji jedne od strana ugovornica, koja privremeno obavljaju prijevoz na teritoriji druge strane ugovornice, po odredbama ovog sporazuma izuzet je, na bazi reciprociteta, od plaćanja svih taksi vezanih za vlasništvo, registraciju i upravljanje vozilima.
- (2) Gorivo, koje se nalazi u uobičajenim, od strane proizvođača ugrađenim, fiksiranim rezervoarima za gorivo predviđenog za vožnju vozila i rad motora na kontrolisanoj temperaturi, kao i maziva i rezervni djelovi, izuzeti su od carine na uvoz na teritoriji države domaćina.

(3) Prijevoz obuhvaćen odredbama ovog sporazuma, oslobođen je plaćanja naknade za ceste.

(4) Prijevoz obuhvaćen odredbama ovog sporazuma, podliježe cestarinama i drugim dažbinama koje plaćaju korisnici cesta u državi domaćinu, a koje se naplaćuju za korištenje pojedinih cesta, mostova, tunela i sl. Cestarine i druge dažbine naplaćuju se prijevoznicima iz obje strane ugovornice bez diskriminacije.

Član 9.

Masa i dimenzije vozila

(1) Maksimalna dozvoljena masa, osovinsko opterećenje i dimenzije vozila ne smiju biti veći od vrijednosti navedenih u dokumentima o registraciji, kao ni od maksimalnih dozvoljenih vrijednosti propisanih u državi domaćinu.

(2) Upotreba vozila, čija masa i dimenzije prelaze propisane vrijednosti u državi domaćinu, dozvoljena je samo sa posebnom dozvolom koju izdaje nadležno tijelo države domaćina i za koju je unaprijed podnijet zahtjev.

Član 10.

Oprema i druge karakteristike vozila

(1) Vozila koja prevoze opasnu ili lako kvarljivu robu moraju biti pripremljena i opremljena u skladu sa zahtjevima Evropskog sporazuma o međunarodnom cestovnom prijevozu opasne robe (ADR) od 30. septembra 1957. godine sa izmjenama i Sporazuma o međunarodnom prijevozu lako kvarljivih namirnica u specijalnim vozilima (ATP) od 1. septembra 1970. godine.

(2) Oprema u vozilu, koja se koristi za praćenje posade koja vozi i vremena za odmor, mora biti u skladu sa odredbama Evropskog sporazuma o radu posade na vozilima koja obavljaju međunarodni cestovni prijevoz (AETR) od 1. januara 1970. godine.

(3) Strane ugovornice preuzimaju na sebe obavezu da promovišu u okviru ovog sporazuma, upotrebu vozila koja odgovaraju standardima o sigurnosti i emisiji štetnih gasova, u skladu sa regulativom Evropske unije u ovoj oblasti i iste primjenjuju u skladu sa preuzetim međunarodnim obavezama.

(4) U skladu sa stavom (3) ovog člana, Mješovita komisija iz člana 13. ovog sporazuma može, odlučujući o broju dozvola i mogućnosti liberalizacije prijevoza, dati povoljniji tretman vozilima koja odgovaraju najsavremenijim standardima sigurnosti i zaštite životne sredine.

Član 11.

Nadzor

Dozvole i svi drugi dokumenti koji su predviđeni ovim sporazumom, kao i multilateralnim sporazumima čije su potpisnice obje strane ugovornice ili nacionalnim zakonodavstvom strana ugovornica (tovarni list, spisak putnika, ugovori o osiguranju, certifikati o stručnoj osposobljenosti i dr.), moraju se nalaziti u vozilima za vrijeme prijevoza i pokazati na zahtjev nadležnih kontrolnih tijela strana ugovornica.

Član 12.

Obaveze prijevoznika i prekršaji

(1) Prijevoznik jedne od strana ugovornica dužan je da se na teritoriji druge strane ugovornice pridržava obaveza koje proističu iz multilateralnih međunarodnih sporazuma, čije su potpisnice obje strane ugovornice, kao i drugih bilateralnih sporazuma i nacionalnog

zakonodavstva, posebno u oblasti prijevoza i prekršaja, carinskih propisa i drugih uslova za korištenje dozvola i ograničenja.

(2) U slučaju povrede odredbi ovog sporazuma koje izvrši prijevoznik, nadležno tijelo države domaćina obavještava o tome nadležno tijelo države osnivanja, radi preuzimanja odgovarajućih mjera predviđenih nacionalnim zakonodavstvom.

(3) Odredba stava (2) ovog člana ne isključuje mjere koje mogu da izriču sudovi ili druga nadležna tijela države domaćina.

(4) U slučaju ponovljenih ozbiljnih prekršaja na teritoriji zemlje domaćina, nadležno tijelo države domaćina može samo ili na zahtjev nadležnog tijela države osnivanja preduzeti slijedeće mjere:

- upozoriti prijevoznika;
- zabraniti pristup teritoriji strane ugovornice na kojoj je prekršaj počinjen.

(5) Nadležna tijela strana ugovornica stalno će se međusobno obavještavati o preduzetim mjerama iz stava (4) ovog člana.

Član 13.

Saradnja i Mješovita komisija

(1) Nadležna tijela strana ugovornica obavezna su da osiguraju primjenu ovog sporazuma, da se uzajamno obavještavaju o svakoj korisnoj informaciji i izmjeni nacionalnih propisa u oblasti cestovnog prijevoza.

(2) Strane ugovornice formiraju Mješovitu komisiju radi implementacije ovog sporazuma i razmatranja svih pitanja koja se tiču odnosa između strana ugovornica u oblasti cestovnog prijevoza, uključujući aspekte koji se bave sigurnošću, zaštitom životne sredine, voznim osobljem, tehničkim pitanjima, promocijom privrednih subjekata iz oblasti cestovnog prijevoza, međusobnom saradnjom i rješavanjem spornih pitanja.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 14.

Stupanje na snagu, važenje i prestanak Sporazuma

(1) Ovaj sporazum stupa na snagu kada obje strane ugovornice obavijeste jedna drugu, razmjenom diplomatskih nota, da su ga odobrile u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom.

(2) Ovaj sporazum važi dok ga ne otkáže jedna od strana ugovornica, dostavljanjem pismene obavijesti o tome drugoj ugovornoj strani, u kom slučaju Sporazum prestaje da važi po isteku šest mjeseci od dana prijema note o otkazivanju.

(3) Danom stupanja na snagu ovog sporazuma, prestaje da važi Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Savezne vlade Savezne Republike Jugoslavije o međunarodnom prijevozu putnika i stvari u cestovnom prijevozu, potpisan 29. oktobra 2002. godine u Beogradu.

U potvrdi svega navedenog, punopravno opunomoćeni od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Crne Gore, potpisuju ovaj sporazum.

Sačinjeno u dva originalna primjerka u Budvi, 28. avgusta 2009. godine, svaki na službenim jezicima u Bosni i Hercegovini, bosanskom, srpskom i hrvatskom jeziku i na crnogorskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi autentični.

Za Vijeće ministara
Bosne i Hercegovine

Ministar komunikacija i prometa
Mr. Rudo Vidović

Za Vladu Crne Gore
Ministar saobraćaja, pomorstva
i telekomunikacija
Dr. Andrija Lompar